

ODESZLI NA WIECZNA, WARTĘ

*Śmierć każdego człowieka umniejsza mnie
albowiem jestem zespolony z ludzkością,
przeto nigdy nie pytaj komu bije dzwon;
Bije on Tobie.*

*John Donne poeta angielski
(za E. Hemingway „Komu bije dzwon”)*

Odeszli na wieczną wartę

Jelenia Góra 2019

Tekst
Adam Solarz

Współpraca
Danuta Sitek, Jan Kielbowski, Andrzej Gawłowski

© Copyright by, 2019

Projekt okładki
Jan Kielbowski

Zdjęcia
Andrzej Gawłowski

Wydanie I

ISBN 978-83-937883-7-8

Wspominanie historii jeleniogórskiego harcerstwa nie jest możliwe bez pamiętania o tych, którzy odeszli na wieczną wartę. Oni bowiem swoją służbą w szeregach Związku Harcerstwa Polskiego historię tę pisali. Ich doświadczenia, przemyślenia i praca dowodzą, że harcerski etos jest ponadczasowy. Że idea harcerskiego czynu nie przemija. Że [...] *przeszłość zachowana w pamięci staje się teraźniejszością* - jak napisał Tadeusz Kotarbiński.

Zniczem harcerskim, zadumą nad mogiłą, pamięć o zmarłych uczcili:

Jadwiga Hansel

Helena Jagiełło

Danuta Sitek

Zofia Zator

Andrzej Gawłowski

Jan Kielbowski

Krzysztof Michajluk

Adam Solarz

Mirosław Urbaniak

Waldemar Wiśniewski

Indeks nazwisk

1.	Bogucka Wandada.....	str. 34
2.	Ciura Zdzisław	str. 25
3.	Dobiecki Józef	str. 9
4.	Domalewska Eugenia	str. 7
5.	Garbat Danuta	str. 19
6.	Gawlak Barbara	str. 28
7.	Hake Czesław.....	str. 38
8.	Hodun Wiesław.....	str. 42
9.	Jędrzejczyk Anna	str. 18
10.	Jurczyk Teresa	str. 27
11.	Kaczmarek Krzysztof	str. 39
12.	Kadłucki Maciej	str. 37
13.	Kiewicz Adam	str. 14
14.	Kitajkowska Janina.....	str. 46
15.	Ludwinowicz Edward.....	str. 32
16.	Łais Henryka.....	str. 20
17.	Łokaj Jerzy i Janusz Maciej	str. 44
18.	Machay Andrzej.....	str. 13
19.	Malinowska Danuta.....	str. 23
20.	Marciniak Włodzimierz.....	str. 35
21.	Marszowiecki Marcel.....	str. 46
22.	Menich Jerzy	str. 45
23.	Mieczkowski Konrad.....	str. 30
24.	Moskaluk Andrzej.....	str. 40
25.	Perl Danuta i Bolesław.....	str. 29
26.	Pękalski Marian i Jakub.....	str. 33
27.	Pilarz Barbara.....	str. 11
28.	Popek Zofia.....	str. 36
29.	Romankiewicz Zdzisław.....	str. 31
30.	Romańczuk Stefan.....	str. 17
31.	Skowron Teresa -Mitka	str. 12
32.	Sobka Maria.....	str. 41
33.	Sobolewski Kazimierz.....	str. 10
34.	Świczarz Stanisław.....	str. 24
35.	Świdorska Wanda.....	str. 8

36.	Truszczyński Kazimierz.....	str. 22
37.	Urbaniak Teresa.....	str. 26
38.	Walczak Mieczysław.....	str. 15
39.	Warecki Henryk.....	str. 47
40.	Winiarska Zofia.....	str. 21
41.	Wolniak Andrzej.....	str. 43
42.	Zoń Jerzy.....	str.16

hm. **EUGENIA DOMALEWSKA** (5.4.1897 - 25.9.1973)

Do ZHP wstąpiła w 1918 roku. Drużynowa, w latach 1933 - 1935 komendantka Hufca ZHP w Zdołbunowie na Wołyniu. Przewodnicząca komisji kształcenia starszyny i stopni Wołyńskiej Komendy Chorągwi. Uczestniczka Złotu w Spale w 1935 roku. 8.05.1946 roku przyjechała z Syberii do Jeleniej Góry. W 1956 roku założyła 27 DH im. Bohaterów Westerplatte. Od 1962 roku pracowała na stanowisku kwatermistrz Hufca, była członkiem komisji stopni instruktorskich. Odznaczona Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. R7/2.

hm. **WANDA ŚWIDERSKA** (27.1.1918 - 24.2.2003)

Do ZHP wstąpiła 1929 roku. Służbę instruktorską rozpoczęła w 1935 roku. Drużynowa w Chorągwi Wileńskiej, a w latach 1945-1949 w Chorągwi Białostockiej. W 1956 roku podjęła służbę w jeleniogórskim Hufcu. Była drużynową i szczerpową w Siedlęcinie. Odznaczona Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP” i tytułem honorowym „Instruktor Senior ZHP”

Cmentarz w Siedlęcinie.

hm. **JÓZEF DOBIECKI** (6.12.1899 - 21.08.1989)

W 1914 roku wstąpił do I Lwowskiej Drużyny Skautowej. Pełnił funkcje zastępowego, przybocznego, a od 1919 roku jej drużynowego. Wchodził w skład Naczelnej Komendy Skautowej we Lwowie (1919). Był komendantem Hufca Harcerzy we Lwowie (1921-1922) Jako harcerz brał udział w obronie Lwowa. W latach 1932-1934 był komendantem Hufca w Chodorowie. Opracował podręcznik, *Wskazówki dla nowopowstających drużyn harcerskich* (1921) W 1976 roku założył, a w 1982 roku zarejestrował w jeleniogórskiej Komendzie Chorągwi Krąg Byłych Skautów-Harcerzy I LDH.

Cmentarz w Sobieszowie.

hm. **KAZIMIERZ SOBOLEWSKI** (27.9.191 - 19.6.1979)

Do ZHP wstąpił w 1931 roku. W latach 1938-1939 był komendantem IV Hufca Harcerzy w Krakowie. Od 1942 roku w składzie Komendy Chorągwi Szarych Szeregów w Krakowie. W sierpniu 1945 roku był członkiem kadry kursu podharcemistrzowskiego, Krakowskiej Komendy Chorągwi ZHP w Szklarskiej Porębie. Po jego zakończeniu Komendant Krakowskiej Komendy Chorągwi zaproponował K. Sobolewskiemu pozostanie w Jeleniej Górze i zorganizowanie Chorągwi Harcerstwa. Funkcję komendanta Chorągwi pełnił do września 1948 roku.

Cmentarz w Myślenicach.

hm. **BARBARA PILARZ** (8.11.1942 - 21.7.2010)

Do ZHP wstąpiła w 1966 roku. Była drużynową, szczepową, członkiem Rady Hufca, Komisji Rewizyjnej, instruktorką kadry kształcącej na obozach Hufca, komendantką samodzielnego obozu - kurs drużynowych harcerskich w Kliczkowie (1970r.). Odznaczona Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. 34CK1/R8/6.

pwd. **TERESA SKOWRON-MITKA** (2.11.1955- 9.3.2018)

Do ZHP wstąpiła w 1968 roku. Była drużynowa Zuchów, członkiem komendy Ośrodka - Sobieszów, członkiem kadry obozu w Kliczkowie.

Cmentarz w Sobieszowie.

hm. **ANDRZEJ MACHAY** (28.9.1937 - 19.11.2007)

Do ZHP wstąpił w 1946 roku. Służbę instruktorską rozpoczął w 1960 roku jako drużynowy. Był szczepowym, komendantem ośrodka harcerskiego Smolec i Hufca Wrocław Powiat. Zastępca komendanta a od 1973 do 1975 roku komendant Chorągwi Dolnośląskiej. W latach 1976-1981 przewodniczył Komisji Rewizyjnej Chorągwi Jeleniogórskiej. Był członkiem Rady Chorągwi i jej prezydium, członkiem Rady Naczelnej ZHP. Odznaczony został Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz Wrocław-Kiełczów. 34/45/4.

hm. **ADAM KIEWICZ** (1.1.1923-30.07.2018)

Do ZHP wstąpił w 1937 roku. W latach 1957-1967 komendant Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju, a w latach 1983 - 1985 w Oleśnicy. Od 1967 do 1972 roku, był komendantem Chorągwi Dolnośląskiej, członkiem Rady Naczelnej ZHP, przewodniczącym Komisji Historycznej Dolnośląskiej Chorągwi ZHP. Autor licznych wydawnictw merytorycznych i związanych z historią ZHP. Odznaczony Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz Wrocław-Kiełczów. 73/87/9.

hm. **MIECZYŚLAW WALCZAK** (23.2.1930 - 4.3.2007)

Do ZHP wstąpił w 1956 roku. W latach 1961-1965 był zastępcą komendanta Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju. Następnie instruktorem Hufca ZHP w Jeleniej Górze. Od marca 1969 roku, członek Rady i komendy Hufca, zastępca komendanta Hufca ds. programowych. Założył Krąg Instruktorski przy Studium Nauczycielskim. Był komendantem zimowisk i obozu w Kliczkowie (II turnus 1970 r.) Odznaczony Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz Wrocław -Kielczów 63/39/5.

phm. **JERZY ZOŃ** (03.7.1938 - 19.7.2017)

Do ZHP wstąpił w 1948 roku. Należał do 67 DH w Kowarach, był drużynowym, uczestnikiem obozu-kursu dla drużynowych w 1957 roku. Instruktor jeleniogórskiego Hufca.

Cmentarz w Kowarach 6/3/10.

phm. **STEFAN ROMAŃCZUK** (12.11.1940 - 10.2.2018)

Do ZHP wstąpił w 1968 roku. Był drużynowym i gospodarzem Ośrodka harcerskiego w Szklarskiej Porębie. W latach 1968-1969 pracował w komendzie Hufca na stanowisku instruktora ds. Związków Drużyn.

Cmentarz w Szklarskiej Porębie.

phm. **ANNA JĘDRZEJCZYK** (4.03.1946 - 27.10.2011)

Do ZHP wstąpiła w 1971 roku. Była drużynową i szczepową w Karpaczu. Autorka piosenki harcerskiej nawiązującej do ochrony przyrody „Hej harcerze wyjdźcie z klas...”

Cmentarz w Karpaczu. E/2.10.

hm. **DANUTA GARBAT** (21.4.1934 - 26.11.2014)

Do ZHP wstąpiła w 1948 roku. Była drużynową, szczepową, członkiem komendy Ośrodka Karpacz, Rady i komendy Hufca. W latach 1980-1982 komendant Hufca w Podgórzynie.

Cmentarz w Karpaczu. A2/R5/7.

phm. **HENRYKA ŁAIS** (19.01.1946 - 29.12.2016)

Do ZHP wstąpiła w 1971 roku. Była drużynową, członkiem Rady i komendy Hufca w Mysłakowicach. W latach 1979-1981 komendant Hufca w Mysłakowicach i członek Rady Chorągwi Jeleniogórskiej.

Cmentarz w Mysłakowicach.

ZOFIA WINIARSKA (07.05.1933 - 12.09.2017)

Założyła w 1961 roku dwie drużyny: harcerek im. Emilii Plater i harcerzy im. Zawiszy Czarnego w Mysłakowicach, opiekowała się nimi.

Cmentarz w Mysłakowicach.

hm. **KAZIMIERZ TRUSZCZYŃSKI** (17.02.1932 -1993)

W latach 1957-1967 był komendantem Hufca w Działdowie. Od 1967 do 1970 roku komendantem Ośrodka Harcerskiego „PERKOZ”, a od 1971 roku, zastępcą komendanta Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych w Cieplicach Śląskich Zdroju. Instruktor jeleniogórskiego Hufca. Odznaczony Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Stary cmentarz w Cieplicach.

hm. **DANUTA MALINOWSKA** (02.04.1947 - 26.10.2005)

Do ZHP wstąpiła w 1967 roku. Była drużynową i szczepową, a w roku 1975 komendantem Hufca Cieplice. Aktywnie pracowała w Hufcu, była w gronie kadry obozów i zimowisk. Uczestniczyła w realizacji zadań harcerskich podczas Ogólnopolskiej Zimowej Spartakiady Młodzieży (1970)

Cmentarz stary w Cieplicach.

hm. **STANISŁAW ŚWICARZ** (16.12.1934 - 16.04.2011)

Do ZHP wstąpił w 1948 roku. W latach 1956-1962 był komendantem Hufca w Trzebnicy. Od 1964 roku pracował jako instruktor wykładowca w Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych w Cieplicach Śląskich Zdroju. Od kwietnia 1965 do marca 1969 roku był zastępcą komendanta Hufca w Jeleniej Górze a od 1967 do 1968 roku Komendantem Ośrodka Cieplice.

Cmentarz stary w Cieplicach.

hm. **ZDZISŁAW CIURA** (25.08.1948 - 08.12.2005)

Do ZHP wstąpił w 1969 roku. Był drużynowym i szczepowym, członkiem kadry obozów w Kliczkowie, Linach i Radzyniu. Odznaczony Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. CK2/27A17.

hm. **TERESA URBANIAK** (18.08.1949 - 31.01.2004)

Do ZHP wstąpiła w 1969 roku. Była namiestnikiem zucho-
wym Hufca w Bolesławcu, a następnie instruktorem w jelenio-
górskim Hufcu. Odznaczona Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. 27CK2/R9/7.

hm. **TERESA JURCZYK** (07.11.1954 - 26.05.2016)

Do ZHP wstąpiła w 1969 roku. Była drużynową, a od 1970 roku, członkiem kadry obozów w Kliczkowie. Instruktorem jeleńniogórskiej Komendy Chorągwi. Odznaczona Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. 43/CK1/R9B/26.

phm. **BARBARA GAWLAK** (29.06.1951 - 25.10.2010)

Do ZHP wstąpiła w 1969 roku. Była członkiem Studenckiego Kręgu Instruktorskiego przy Studium Nauczycielskim w Jeleniej Górze, drużynową, szczepową, członkiem kadry obozów w Kliczkowie, komendantem kolonii zuchowej.

Strzegom - Olszowa, rząd 18.

hm. **DANUTA PERL** (27.04.33 - 24.08.2012)

hm. **BOLESŁAW PERL** (09.01.1932 - 24.08.2012)

Instruktorzy Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych
im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju.

Bolesław był autorem piosenek zuchowych „Zuchy Śpiewają”, kierownikiem Zespołu Harcerskiego Pieśni i Tańca „Słoneczko” jeleniogórskiego Hufca.

Cmentarz stary w Cieplicach.

hm. **KONRAD MIECZKOWSKI** (01.02.1935 - 03.02.2018)

Do ZHP wstąpił w 1957 roku. Był drużynowym, szczepowym. Współorganizatorem obozów m.in. w Strzebielinie Morskim, Brennie, Sławie i Radzynie. Popularyzator modelarstwa lotniczego. Odznaczony Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. 24CK2/14/12.

phm. **ZDZISŁAW ROMANKIEWICZ**
(11.04.1918 - 26.09.1995)

Do ZHP wstąpił w 1933 roku. Służbę instruktorską rozpoczął w 1937 roku. W jeleniogórskim Hufcu od 1957 roku. W latach 1958 - 1960 i 1962 - 1965 był komendantem Hufca. Od 1967 do 1969 roku, przewodniczył Komisji Rewizyjnej Hufca. Współorganizował obozy Hufca począwszy od 1957 roku w Szklarskiej Porębie, do 1969 roku - w Kliczkowie, wielokrotnie był ich komendantem.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. 4CK2/R1/1.

hm. **EDWARD LUDWINOWICZ** (07.05.1931 - 04.07.2017)

Do ZHP wstąpił w 1969 roku. Był drużynowym i szczepowym. W latach 1970-1975 przewodniczył Komisji Rewizyjnej Hufca. Uczestnik harcerskiej „Akcji Frombork”, „Honorowy Obywatel Miasta Fromborka”. Komendant obozów „Akcji Hotel” w Szklarskiej Porębie, obozów wędrownych po terenie Polski. Członek kadry kształcącej obozów w Kliczkowie. Odznaczony Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. 24CK1/R26/34.

phm. **JAKUB PEKAŃSKI** (07.09.1953 -1979)
 hm. **MARIAN PEKAŃSKI** (01.01.1925 - 20.01.2015)

Jakub, do ZHP wstąpił w 1970 roku. Był drużynowym 149 DH, członkiem kadry obozów w Kliczkowie.

Marian, do ZHP wstąpił w 1961 roku. Był drużynowym, komendantem Ośrodka Szkoleniowego w Sobótce (1962-1965), członkiem Rady i komendy Chorągwi Dolnośląskiej. W latach 1967-1968 p.o. komendanta jeleniogórskiego Hufca.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. 29CK/31/110.

hm. **WANDA BOGUCKA** (15.11.1947 - 11.10.1979)

Do ZHP wstąpiła w 1966 roku. Była drużynową i szczepową w Lwówku Śląskim. W latach 1975-1979 zastępca komendanta Chorągwi ZHP w Jeleniej Górze. Odznaczona Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. Al.Zasł.R7/6.

hm. **WŁODZIMIERZ MARCINIAK**
(09.06.1942 - 05.11.2006)

Do ZHP wstąpił w 1957 roku. Był drużynowym, a w latach 1967-1973 komendantem Hufca w Oławie. Odznaczony Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze.

ćwik **ZOFIA POPEK** (23.01.1935 - 18.10.2017)

Drużynowa w latach 1956-1958. Kierownik Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Słoneczko” w Jeleniej Górze.

Cmentarz w Sobieszowie.

hm. **MACIEJ KADŁUCKI** (24.08.1940 - 05.01.2013)

Służbę instruktorską rozpoczął w 1956 roku. Był drużynowym, kierownikiem Referatu Organizacyjnego a następnie zastępcą komendanta Hufca w Kamiennej Górze. W latach 1975-1987 kierował Wydziałem Ekonomiczno - Finansowym jeleniogórskiej Komendy Chorągwi.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. Al.Zasł.R23/6.

hm. **CZESŁAW HAKE** (1907 - 2003)

Do ZHP wstąpił w 1924 roku. Był drużynowym, kometandem Hufca w Kosowie Polewskim. W okresie wojny współpracował z Szarymi Szeregami. Od 25.10.1945 do 01.10.1946 roku, był członkiem komendy Chorągwi Dolnośląskiej w Jeleniej Górze, kierownikiem Wydziału Zuchowego. W jeleniogórskim Hufcu od 1947 roku kierował Referatem Zuchowym. W latach 1956-1973 był instruktorem w jeleniogórskim Hufcu. Odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Cmentarz na Powązkach w Warszawie. Al. Zasłużonych.

pwd. **KRZYSZTOF KACZMAREK**
(4.11.1965 - 15.04.2011)

Instruktor modelarni 19 LDH.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. 28/CK2/11/4.

phm. **ANDRZEJ MOSKALUK** (19.03.1951 - 03.01.1995)

Był drużynowym i Komendantem Szczepu w Cieplicach. Organizował spływy kajakowe m.in. po Drawie i Czarnej Hań-
czy i rejsy żeglarskie po jeziorach mazurskich. Współorgani-
zował zimowiska w Poroninie i w Czechosłowacji.

Cmentarz stary w Cieplicach.

hm. **MARIAN SOBKA** (23.12.1940 - 22.12.2006)

Instruktor hufca od 1970 roku. Pełnił funkcje: drużynowego w drużynach wodniackich, Retmana w Hufcu i kierownika Klubu Łączności. Był członkiem Rady Hufca, wielokrotnie kadry obozów m.in. w Funce, Gostycynie i Chobienicach.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. 31ACK2/R10/8.

pwd. **WIESŁAW HODUN** (16.10.1954 - 13.08.2012)

Członek Studenckiego Kręgu Instruktorskiego (WSE).
W jeleniogórskiej Komendzie Chorągwi kierował Wydziałem
Sportu i Rekreacji.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze.

pwd. **ANDRZEJ WOLNIAK** (29.04.1982 -14.05.2015)

Instruktor specjalności - modelarstwo lotnicze w 19 LDH.
Budowane przez niego modele samolotów wyróżniane były na
zawodach ogólnopolskich. Był wicemistrzem Polski.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze. 43/16/8.

hm. **JERZY ŁOKAJ** (1931 - 1993)

hm. **JANUSZ MACIEJ ŁOKAJ** (28.12.1963 - 2012)

Jerzy, do ZHP wstąpił przed 1939 rokiem w Łodzi. Od 1949 roku był drużynowy 22 Lotniczej DH.

Janusz, instruktor od 1979 roku. Był drużynowym 13 Starszoharcerskiej Drużyny im. Batalionu „Parasol” - Czarna 13, komendantem obozów wędrownych: „Ziemia Olsztyńska”, „Ziemia Słupska”, obozów kajakowych „Szlakiem wodnym rzeki Obry” i spływu kajakowego „Obra 1991”.

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze. CK2/29A/17.

hm. **JERZY MENICH** (04.04.1930 - 1993)

Służbę instruktorską rozpoczął w 1946 roku. Od 10.12.1946 roku był drużynowym 65 DDH w Karpaczu. Kierował wydziałem organizacyjnym Komendy Chorągwi Dolnośląskiej (1957-1958). Był komendantem Hufców w: Nowej Rudzie (1958-1960), Bolesławcu (1960-1965 i 1967-1968), Złotoryi (1965-1967), Jeleniej Górze (01.12.1968-12.04.1969).

Cmentarz w Bielsku Białej.

hm. **JANINA KITAJKOWSKA** (1913 - 01.12.1978)

Drużynowa 21 DH im. Pustowójtówny w Poznaniu. Współorganizowała drużyny i pierwszy obóz jeleniogórskich harcerek w Łącznikowie (Staniszów 1946). Komendantka jeleniogórskiego Hufca harcerek (1946-1948)

Cmentarz Podgórze (Kraków) kwatera 12. rząd 7. miejsce 5. (grób rodzinny w budowie).

hm. **HENRYK WARECKI** (28.12.1917 - 11.09.1991)

Do ZHP wstąpił w 1933 roku, należał do 56 Mazowieckiej DH im. Ks. Ignacego Skorupki. Członek komendy Szarych Szeregów we Włocławku. Komendant jeleniogórskiego Hufca (5.11.1945 - 1.03.1946) i Hufca Jelenia Góra II (10.09.1946 - 02.11.1947). Należał do Stowarzyszenia Szarych Szeregów. Odznaczony Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz komunalnym we Włocławku.

*Śmierć każdego człowieka umniejsza mnie
albowiem jestem zespolony z ludzkością,
przeto nigdy nie pytaj komu bije dzwon;
Bije on Tobie.*

*John Donne poeta angielski
(za E. Hemingway „Komu bije dzwon”)*

ANEKS - 2019

- do wydawnictwa *Odeszli na wieczną wartę* (ISBN 978-83-937883-7-8) dostępnego na stronach:
[http://jbc.jeleniagora.pl/dlibra/collectiondescription?](http://jbc.jeleniagora.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=730)
<https://zhpjg.pl/>

Jelenia Góra, listopad 2019

Wspominanie historii jeleniogórskiego harcerstwa nie jest możliwe bez pamiętania o tych, którzy odeszli na wieczną wartę. Oni bowiem swoją służbą w szeregach Związku Harcerstwa Polskiego historię tę pisali. Ich doświadczenia, przemyślenia i praca dowodzą, że harcerski etos jest ponadczasowy, że idea harcerskiego czynu nie przemija, że [...] *przeszłość zachowana w pamięci staje się teraźniejszością* - jak napisał Tadeusz Kotarbiński.

Indeks nazwisk

1.	Jan Cikorski.....	str.3
2.	Józefa i Józef Chmurzyńscy.....	str.4
3.	Józef Dobski	str.5
4.	Zdzisław Drobnik.....	str.6
5.	Józef Jakóbkiewicz.....	str.7
6.	Anna Kokotowska.....	str.8
7.	Bolesława Lewandowska.....	str.9
8.	Jerzy Maruchin.....	str.10
9.	Bożena Masarczyk.....	str.11
10.	Antoni Padewski.....	str.12
11.	Stefan Tkaczyk.....	str.13
12.	Henryk Tyburczy.....	str.14

hm. **JAN CIKORSKI** (04.04.1929 - 04.03.2019)

Instruktor harcerski od 1973 roku. Był drużynowym, szczepowym, członkiem Rady, komendy Hufca i Komisji Stopni Instruktorskich. Kierował Referatem Harcerskim. W latach 1974 - 1976 był komendantem obozów harcerskich „Akcja Hotel” (drugie turnusy) w Szklarskiej Porębie, wyróżnianych tytułem „Wzorowy Obóz”. W 1973 roku ukończył kurs drużynowych w Ośrodku Szkoleniowym im. Eugeniusza Fika w Sobótce. Odznaczony krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”(1989).

Cmentarz stary w Jeleniej Górze

hm. **HENRYKA CHMURZYŃSKA** (02.11.1916-25.11.1999)

Do ZHP wstąpiła w 1932 roku. Była drużynową drużyny harcerskiej i zuchowej. W 1945 roku współzałożycielka - opiekunka 6 drużyny harcerek (Sp.1) w Jeleniej Górze. W 1957 roku założycielka i drużynowa 54 DH im. Zofii Chrzanowskiej (LO). W maju 1957 roku drużyna złożyła przyrzeczenie. Odznaczona krzyżem „Za Zasługi dla ZHP z Rozetą-Mieczami”(1990).

hm. **JÓZEF CHMURZYŃSKI** (05.07.1915 - 07.02.2006)

Do ZHP wstąpił w 1928 roku. Należał do 6 Lubelskiej DH, był zastępowym, przybocznym (harcierz orli). W 1945 roku współzałożyciel - opiekun 1 DH (Sp.1). W lutym 1957 roku założył 52 i 53 DH (LO) w Cieplicach. Drużyny w maju złożyła przyrzeczenie. Komentant obozu w Mielnie (1958). Organizator rajdu reprezentacji Hufca na Złot Grunwaldzki (1960). Członek Komendy Hufca. Odznaczony krzyżem „Za Zasługi dla ZHP z Rozetą - Mieczami”(1990).

Cmentarz stary w Jeleniej Górze

hm. **JÓZEF DOBSKI** (07.02.1911 - 30.08.1992)

Do ZHP wstąpił 1924 roku. Służbę instruktorską rozpoczął jako drużynowy 2 Kieleckiej Drużyny Harcerzy. W latach 1935 -1939 był sekretarzem Zarządu Okręgu ZHP w Kielcach. Uczestniczył w pracy konspiracyjnej Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. Był organizatorem Szarych Szeregów na Kielecczyźnie, a w latach 1943 - 1945 komendantem Chorągwi Kieleckiej Szarych Szeregów. W czerwcu 1945 roku przybył do Jeleniej Góry. Tu współorganizował dolnośląskie harcerstwo. Jego podpis (obok Rudolfa Korzeniowskiego i Mariana Stolarczyka) widnieje na rozkazie Komendy Chorągwi Dolnego Śląska z dnia 26 lipca 1945 roku, zarządzającym *rejestrację wszystkich harcerzy i harcerek*. Od 25.10.1945 do 10.02.1946 roku był pierwszym zastępcą komendanta Chorągwi Harcerzy Dolnego Śląska i kierownikiem Centrali Dostaw Harcerskich w Jeleniej Górze. W ostatnich latach życia przewodniczył Kręgowi Instruktorskiemu „Łysica” w Kielcach i jego wrocławskiemu zespołowi. Brał udział w pracach Komisji Historycznej Chorągwi Wrocławskiej. Odznaczony Krzyżem Virtuti Militari i krzyżem „Za Zasługi dla ZHP” i jego złotą klasą oraz Rozetą - Mieczami do niego.

Cmentarz przy ul. Smętnej we Wrocławiu, kwatera AK

płk. ZDZISŁAW DROBNIAK (zmarł 23.09.1973)

Dowódca Batalionu Wojsk Ochrony Pogranicza (WOP) w Szklarskiej Porębie, członek Rady Przyjaciół Harcerstwa. Sygnatariusz Rozkazu - dowódcy Batalionu WOP i komendanta Ośrodka Harcerskiego ZHP z dnia 07.06.1968 roku, o powołaniu pierwszych czterech drużyn Harcerskiej Służby Granicznej (HSG) i zadaniach programowych i organizacyjnych tej specjalności.

Cmentarz w Szklarskiej Porębie

Fot. Janusz Turakiewicz

hm. **JÓZEF JAKÓBKIEWICZ** (16.03.1892 - 09.08.1953)

Współorganizator drużyn harcerskich na Dalekim Wschodzie (1919 - 1923), drużynowy drużyny im. Tadeusza Kościuszki we Władywostoku, hufcowy Okręgu Dalekiego Wschodu (1919-1920), wiceprezes Polskiego Komitetu Ratunkowego (PKR) we Władywostoku niosącego pomoc zwłaszcza osieroconym dzieciom. W lipcu 1921 roku, udał się do USA. Tam, pracą i zaradnością, przy poparciu Heleny i Ignacego Paderewskich zgromadził 36.000 dolarów na ewakuację z Dalekiego Wschodu. W Warszawie, jesienią 1921 roku, spotkał się z Józefem Piłsudskim, który przyjął honorowy patronat nad PKR. Założyciel Hufca Syberyjskiego w Zakładzie Wychowawczym Dzieci Syberyjskich w Wejherowie (1925 - 1927) spośród około 300 dzieci - sierot repatriowanych z Syberii. Organizator obozów żeglarskich na Helu (1925-1928), prekursor wychowania morskiego w ZHP, którego program prezentował na konferencji przedstawiceli harcerskich drużyn morskich i żeglarskich w Warszawie (1928). Od lutego 1946 roku mieszkaniec Cieplić Śląskich Zdrój, współorganizator miejscowego uzdrowiska, autor licznych wydawnictw medycznych. Odznaczony odznaką harcerską „Za Zasługę” (1924).

Cmentarz Stare Powązki w Warszawie

hm. ANNA KOKOTOWSKA (24.11.1946 - 28.11.2019)

Służbę instruktorską rozpoczęła w Hufcu Hrubieszów, była drużynową. W jeleniogórskim Hufcu zorganizowała i prowadziła 141 DH (1979). Była członkiem Komisji Stopni, Komisji Rewizyjnej Chorągwi Jeleniogórskiej (1985 - 1989), kadry obozów harcerskich m.in. w Chobienicach. W latach 1987 - 1988 organizowała samodzielne obozy drużyny (Struga i Łochowce). Wyróżniona odznaką Hufca „Za działalność” I, II i III stopnia.

Cmentarz stary w Jeleniej Górze

hm. **BOLESŁAWA LEWANDOWSKA** (1924-1991)

Służbę instruktorską rozpoczęła w 1956 roku. w Krakowie. Od 15.06.1958 do 31.08.1963 roku. pracowała jako instruktorka w Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju. W okresie 01.05.1965 - 01.05.1967 roku, była komendantką Hufca ZHP w Jeleniej Górze i członkiem Rady Chorągwi Dolnośląskiej. Dnia 1-Maja 1965 roku, podczas Zlotu Hufca na stadionie miejskim, w obecności około 2000 harcerzy i licznie zebranych mieszkańców, z rąk przewodniczącego Powiatowej Rady Przyjaciół Harcerstwa Zbigniewa Daroszewskiego, odebrała sztandar ufundowany przez PRPH dla jeleniogórskiego Hufca.

Cmentarz w Bydgoszczy

HO. **JERZY MARUCHIN** (17.10.1929 - 17.12. 1990)

Do ZHP wstąpił w 1945 roku. Należał do 22 LDH, powołanej rozkazem komendanta Chorągwi Harcerzy L.3 z dnia 10.12.1945. Był członkiem komisji stopni harcerskich, sekcji szybowniczej, członkiem kadry obozów w Szklarskiej Porębie, Mielnie i Rewalu. Rozkazem L.13 z dnia 10.12.1946 mianowany sekretarzem komendy Hufca, Rozkazem L. 3 z dnia 2 marca 1948, kierownikiem referatu drużyn miejskich.

Stary cmentarz w Jeleniej Górze

hm. **BOŻENA MASARCZYK** (10.07.1942 - 19.07.2017)

W 1966 roku skierowana z Wydziału Zuchów GK ZHP, do pracy w Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju. Pracowała na stanowiskach: instruktorki, z-cy komendanta, a w latach 1973 - 1974 komendantki CSIZ. Odznaczona krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”.

Cmentarz stary w Cieplicach

hm. **ANTONI PADEWSKI** (28.03.1923 - 31.01.2016)

Do ZHP wstąpił w 05.10.1936 roku, należał do 4 RDH im. Jana Kilińskiego w Radomiu. Był drużynowym 20 RDH im. Henryka Dąbrowskiego (01.10.1945 - 30.09.1947). Uczestniczył w Krajowym Zjeździe Działaczy Harcerskich (08-10. 12. 1956) w Łodzi, podczas którego reaktywowano ZHP. Inicjator i współzałożyciel Stowarzyszenia „Rada Przyjaciół Harcerstwa w Jeleniej Górze”(1994).

Cmentarz nowy w Cieplicach

hm. **STEFAN TKACZYK** (02.06.1928 - 06.07.1999)

Do ZHP wstąpił w 1937 roku. Służbę instruktorską rozpoczął w 1945 roku jako drużynowy, w latach 1949-1950 był komendantem Hufca Nisko. W 1957 roku ponownie podjął służbę instruktorską jako drużynowy w Mysłakowicach, gdzie był także komendantem Ośrodka Harcerskiego - Gminnego Związku Drużyn, organizatorem biwaków harcerskich na pobliskich wzgórzach i „czarodziejskiej wyspie”, które były praktyczną formą realizacji programu harcerskiego, przeglądów piosenki harcerskiej, członkiem kadry obozów w Kliczkowie. Praca jego i kadry pod jego kierownictwem, wyróżniona została ufundowanym przez miejscowe społeczeństwo, sztandarem Gminnego Związku Drużyn (1974). Odznaczony krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”(1971).

Cmentarz w Lubiniu

hm. **HENRYK TYBURCZY** (21.03.1954 - 07.06.2019)

Do ZHP wstąpił w 1970 roku. Był drużynowym, członkiem kadry obozów Hufca m.in. w Kliczkowie, Szklarskiej Porębie i Gostycynie. W latach 1988-1991 przewodniczył Komisji Rewizyjnej Hufca. Odznaczony krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”(1989).

Cmentarz nowy w Jeleniej Górze

...Nie zgaśnię tej przyjaźni żar,
co połączyła nas.

Nie pozwolimy by ją stał nieubłagalny czas ...

Przyjaciele ze
Związku Harcerstwa Polskiego